Zelinář/zelinářka (kód: 41-009-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Zelinář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Hnojení zeleniny	3
Předpěstování zeleninové sadby	3
Výsadba a ošetřování zeleniny během vegetace ve venkovních podmínkách i krytých prostorách	3
Kultivace s využitím traktoru a další mechanizace	3
Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům zeleniny	3
Sklizeň, třídění, skladování a expedice zeleniny a její úpravy pro prodej	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022 do: 22.12.2025

Kritéria a způsoby hodnocení

Hnojení zeleniny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést hnojení a přihnojení průmyslovým pevným a kapalným hnojivem	Praktické předvedení
b) Popsat hnojení zeleniny v jednotlivých systémech produkce zeleniny	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Předpěstování zeleninové sadby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést výsev zeleniny a popsat způsoby předpěstování zeleninové sadby	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Přepichovat a hrnkovat rostliny z výsevů	Praktické předvedení
c) Ošetřit zeleninovou sadbu a připravit ji k výsadbě	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výsadba a ošetřování zeleniny během vegetace ve venkovních podmínkách i krytých prostorách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysadit sadbu zeleniny včetně ošetření po výsadbě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést základní kultivační práce při ošetření zeleniny a zdůvodnit význam jednotlivých činností	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kultivace s využitím traktoru a další mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit traktor a kultivační nářadí	Praktické předvedení
b) Kultivovat meziřádkový prostor	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům zeleniny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit technologický postup při míchání a aplikaci chemických látek	Ústní ověření
b) Provést základní údržbu a seřízení rosiče	Praktické předvedení
c) Namíchat postřik podle zadání	Praktické předvedení
d) Provést postřik podle zadání	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sklizeň, třídění, skladování a expedice zeleniny a její úpravy pro prodej

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sklidit vybraný druh zeleniny	Praktické předvedení
b) Třídit sklizenou zeleninu a připravit ji k expedici nebo skladování	Praktické předvedení
c) Upravit jednotlivé druhy zeleniny pro prodej	Praktické předvedení
d) Zabalit jednotlivé druhy zeleniny podle požadavků trhu včetně vyhotovení příslušných dokladů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Podmínkou pro připuštění ke zkoušce je předložení řidičského oprávnění skupiny T.

U kompetence ***Hnojení zeleniny*** v kritériu a) bude ověřeno v případě hnojení rozhozem granulovaného hnojiva na ploše minimálně 10 m^2 ,v případě aplikace kapalného hnojiva namíchá uchazeč roztok o předepsané koncentraci a přihnojí minimálně 20 ks rostlin. U kritéria b) vyjmenuje uchazeč možnosti pěstování zeleniny a zaměří se především na integrovanou produkci zeleniny.

U kompetence ***Předpěstování zeleninové sadby*** v kritériu a) provede uchazeč výsev zeleniny do 1 truhlíku či sadbovače včetně přípravy truhlíku či sadbovače.
V kritériu c) ošetří uchazeč minimálně 100 ks sazenic (odplevelení, odstranění nevhodných sazenic, zálivka, kontrola teploty v prostoru) a připraví minimálně 100 ks rostlin k výsadbě.

U kompetence ***Výsadba a ošetřování zeleniny během vegetace ve venkovních podmínkách i krytých prostorách*** v kritériu a) provede uchazeč výsadbu minimálně 100 ks rostlin do řádku a ústně přitom vysvětlí použitý technologický postup. Při ověřování kritéria b) ošetří uchazeč okopávkou a odplevelením porost zeleniny o ploše nejméně 10 m^2. Volnou plochu minimálně 10 m^2 uchazeč v rámci ověřování kritéria b) zryje a uhrabe tak, aby byla plocha rovná bez hrud, plevele a kamení na povrchu.

U kompetence ***Kultivace s využitím traktoru a další mechanizace*** v kritériu a) uchazeč připraví traktor a kultivační nářadí, u kritéria b) provede meziřádkovou kultivaci minimálně 50 m délky.

U kompetence ***Aplikace ochranných prostředků proti chorobám a škůdcům zeleniny*** v kritériu b) uchazeč předvede základní údržbu rosiče, tedy hlavně výměnu trysky, filtru a těsnění. V kritériích hodnocení c) a d) uchazeč bude pracovat jen s přípravky běžně dostupnými pro malospotřebitele, protože v případě zkoušky ani výuky není toto použití pokládané za „komerční profesní užití přípravků na ochranu rostlin“. Zkoušející také může modelově využít jen ve vodě rozpustné látky, které nepodléhají kontrolám a regulacím například potravinářskou barvou, manganistan draselný a podobně. Dále kritérium d) bude ověřeno na minimální ploše 30 m^2 porostu zeleniny.

U kompetence ***Sklizeň, třídění, skladování a expedice zeleniny a její úpravy pro prodej*** v kritériu a) uchazeč ručně sklidí zeleninu buď probírkou z plochy minimálně 20 m^2 nebo jednorázově z plochy 10 m^2 nebo jednorázově z řádku o délce minimálně 10 m. U kritéria b) sklizenou zeleninu vytřídí a připraví k expedici, u kritéria c) ji uloží do přepravních obalů a vyhotoví příslušné doklady, to jest dodací list případně příjmový pokladní doklad.

Při přípravě na ověřování kompetencí je zapotřebí respektovat průběh vegetačního roku v zemědělství. Je třeba, podle stavu počasí a vývoje rostlin, kumulovat vše tak, aby jednotlivé kompetence mohly být ověřeny v nejpříhodnějším období.
Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě výsledné práce.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zahradník a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zahradnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání zaměřeném na zahradnictví.
e) Profesní kvalifikace 41-110-M Agronom zelinář / agronomka zelinářka a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zahradnictví.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Zahradnický provoz zaměřený na produkci zeleniny se stroji pro zpracování půdy a ošetřování rostlin v průběhu vegetace
- Ruční nářadí pro ošetřování zeleniny v průběhu vegetace (rýče, motyky, hrábě, sázecí kolíky a lopatky, nože, nůžky, zádový rosič - postřikovač) a materiál používaný v zelinářské výrobě (zahradnické truhlíky popř. sadbovače, jmenovky, přepichovací kolíky, netkané textilie, sortiment průmyslových hnojiv používaný v zelinářství, obaly, přepravky)
- Kryté plochy (skleníky, folníky), plochy pro předpěstování zeleninové sadby, orná půda - pole
- Sklad hnojiv, osiva, hala pro přípravu substrátů a výsevy, expediční část
- Porosty zeleniny v sortimentu a plochách v souladu s pokyny k realizaci zkoušky
- Osivo zeleniny v množství minimálně pro výsev do tří truhlíků či sadbovačů
- Zkušební místnost

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR, SP ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta
Zahradnictví Poruba
Zahradnictví Korner
SZaŠ Ostrava